

FÖRYTTRA, föry'ttra, v. a. 1. Afhända sig genom försäljning. Brukas mest i skriftspråket, isynnerhet i administrativ, juridisk och affärsstil, om fast egendom och lösören af högre värde. *F. ett gods, ett hus. Hon måste f. sina juveler.* — *Syn. Se Sälja.* — *Föryttrande*, n. 4. o. *Föryttring*, f. 2.

FÖRZINKA, försi'nnka, v. a. 1. Öfverdraga ytan af något med ett tunt lager af zink. — *Förzinkande*, n. 4. o. *Förzinkning*, f. 2.

FÖRÄLDRA, förä'ldras, v. d. 1. Blifva mycket gammal. — *Syn. Åldras.* — Part. pret. *F-d* brukas nästan adjektivt i uttrycken: *F-t ord, talesätt*, som kommit ur bruk.

FÖRÅRET, förå'rätt, n. sing. def. (pop.) Förre året, förlidet år, i fjol.

FÖRÄDLA, förä'dla, v. a. 1. 1) Göra ädlare, bättre (till själ och hjerta). *Kunskapen f-r människans. Goda lärdomar, exempel f. sinnet, hjertat.* — *Syn. Förbättra, Uppodla.* — 2) (fig. om råmnen) Genom förarbetning gifva högre värde. *F. jern.*

FÖRÄDLANDE, n. 4. Förhållandet, omständigheten, att någon eller något förädlas.

FÖRÄDLING, f. 2. 1) *Se Förädlande.* — 2) Förädladt tillstånd.

FÖRÄLDRAHUS, n. 5. Föräldrars familj. Brukas nästan endast i uttrycket: *I f-el, hemma hos föräldrarna.* — *Syn. Fädernehus.*

FÖRÄLDRAR, förä'ldrarr, c. pl. Fader och moder. *Han har mist sina f. Vara i sina f-s hus, hemma hos f-na.* — Brukas äfv. någon gång om djur. *Ett kreaturs f. Denna hingstens f. voro . . .* — *Ss. F-ramord.*

FÖRÄLDRARÄTT, m. sing. (moralfil.) Föräldrars rätt att ensamma styra och förordna om barnens gerningar.

FÖRÄLDRASAMFUND, n. 5. (moralfil.) Samfund, bestående af föräldrar och deras barn.

FÖRÄLSKA SIG, förä'lska, v. r. Betagas af kärlek, blifva kär. *F. sig i någon.* — Part. pass. *F-d* brukas ofta nästan adjektivt, t. ex.: *En f tok.*

FÖRÄN, se *Förrän*.

FÖRÄNDERLIG, förä'ndr'ligg, a. 2. Som lätt förändrar sig. *I det landet döro årstiderna mycket f-a. En f. vänd. Lyckan är f. Ett f-t lynne. Han är mycket f. i sina tycken, böjelser.* — *Syn. Ombytlig, Ostadig, Skiftande, Omvexlande, Afvexlande, Variabel.*

FÖRÄNDERLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara föränderlig. *Väderlekens, vindens, tidens, smakens, lynnets f. En persons f., föränderliga lynne.* — *Syn. Ombytlig, Ostadighet.*

FÖRÄNDERLIGT, adv. På ett föränderligt sätt.

FÖRÄNDRA, förä'ndra, v. a. 1. (af *Annan*) Göra person eller sak annorlunda beskaffad än förut. Har afseende både på yttre och inre egenskaper. *F. formen, utseendet af en sak. F. sitt lefnadssätt, sin mening, sitt tal. F. sitt beteende mot någon.* Har äfven sak till subjekt, t. ex.: *Tiden har mycket f-t hans ansigte. Detta f-r saken.* — *Syn. Se Ändra.* — *F. sig*, v. r. och *F-s*, v. d. Blifva annorlunda beskaffad. Har både person och sak till subjekt. *Han har mycket f-t sig på en tid. Allting f-r sig, f-s med tiden.* — *Syn. Se Ändra sig.*

FÖRÄNDRANDE, n. 4. *Se Förändring.*

FÖRÄNDRING, f. 2. 1) Handlingen eller verknigen, hvarigenom något förändras. *Göra, förrelaga en f. med något. En stor f. har föregått med honom. Han har undergått en stor f.*

En f. har inträffat i hans lefnadssätt. Lycans, tidens f-ar. Allting är underkastadt f. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: *Scen-, Dekorationsförändring, m. fl.* — *Syn. Se Ändring.* — 2) Förändradt tillstånd. *Skåda honom nu: hvilken f. emot förr!* — *Ss. F-s begär.*

FÖRÄRA, förä'ra, v. a. 1. Visa någon den äran att gifva honom något till skänks. *Konungen har f-t honom ett guldur.* — *Syn. Se Gifva.*

FÖRÄRANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något föräras.

FÖRÄRING, f. 2. 1) *Se Förärande.* — 2) Förärad sak. *En f. af säd, kött, penningar. Emottaga en f.* — *Syn. Se Gifva.*

FÖRÄTA SIG, förä'ta, v. r. 3. (böjes som *Äta*) Äta så mycket, att man mår illa deraf, äta för mycket.

FÖRÖDA, förö'da, v. a. 2. 1) Göra öde. *F. ett land med eld och svärd.* — *Syn. Se Härja.* — 2) (fig.) *Se Förslösa.*

FÖRÖDANDE, n. 4. *Se Förödelse, 1.*

FÖRÖDARE, m. 5. Den, som föröder.

FÖRÖDELSE, f. 3. 1) Handlingen, hvarigenom något förödes. *Krig har länders f. till följd. Anställa f.* — *Syn. Se Härjning.* — 2) Förödt tillstånd. *Hvilken f. efter jordbäfningen! F-ns stuggelse, den ohyggliga anblick, ett förödt land, en förödd stad gifver åskådaren.*

FÖRÖDMJUKA, förö'dmjuka, v. a. 1. Förorsaka någon en känsla af olust, i det man på något sätt, med eller utan afsigt, visar honom, att man anser honom såsom en ringa, obetydlig, underlägsen, ovärdig person. Nedslå ens stolthet. *F. någon genom en almösa. Gud f-r de stolta. F. någons stolthet. I kyrklig stil säges: F. sitt hjerta. sinne inför Gud.* — *F. sig*, v. r. Blifva, vara ödmjuk; erkänna sin ringhet, sin obetydlighet, sin ovärdighet. *Han ville, att alla skulle f. sig inför honom. F. sig i sitt sinne. F. sig inför Gud.*

FÖRÖDMJUKANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom någon förödmjukas. — *Adj. 1.* (egentl. part. akt.) Som innehåller förödmjukelse för andra eller en själf. *Ett f. straff. Göra någon f. tillvitelser. Taga sin tillflykt till f. böner.*

FÖRÖDMJUKELSE, f. 3. 1) Händelsen, omständigheten, att någon förödmjukas eller förödmjukar sig. *Denna händelse medförde en stor f. för honom. Genom f. vinna någons förlåtelse.* — 2) En förödmjukad persons tillstånd. *Jag har ej kunnat se honom i så stor f., utan att förlåta honom. Det är höjden af f.* — 3) Förödmjukande händelse, omständighet. *Hvilken f. för honom! Det är en svår f. för honom, att se sig på det sättet behandlad.*

FÖRÖFRIGT, skrifves bättre *För öfrigt. Se Öfrigt.*

FÖRÖFVA, förö'va, v. a. 1. Göra sig skyldig till något brottsligt. *F. ett brott. F. våld emot någon. F. grymheter.* — *Syn. Se Begå, 1.* — *Föröfvande*, n. 4. o. *Föröfning*, f. 2.

FÖRÖKA, förö'ka, v. a. 1. o. 2. *Se Öka.* Säges både i fysisk och andlig mening. *Vattnet i sjön har blifvit mycket f-dt. F. sina rikedomar, insigter, kunskaper. Denna hjeltebragd f-de mycket hans rykte. Detta krig f-de betydligt Englands makt. F. sitt slägte, genom fortplantning öka det.* — *F. sig*, v. r. och *F-s*, v. d. Ökas, tilltaga. *Hans rikedomar f. sig, f-s med kvar dag.* — Betyder äfven: fortplanta sitt slägte, t. ex.: *Varer fruktsamme,*